

Zbirka medijskih objav

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI, za obdobje 3. 10. 2015

Število objav: 6	Pa ta viža ni preč: 0	Rado Simoniti - ... besede: 0
Internet: 2	Borderliner: 0	Svetovni dan ... petja: 0
Radio: 1	Tekmovanje ... Savi: 0	Kulturni vodiči: 0
Tisk: 2	Zborovsko ... Evrope: 0	
Spremljane teme:	Slovensko ... pesem: 0	
Srečanje big bandov: 0	Srečanje ... brega: 0	
Javni sklad ... dejavnosti: 2	Vizije, ... skupin: 0	
Kulturna šola: 0	Tekmovanje ... stopnji: 0	
Linhartovo srečanje: 2	Ringaraja: 0	
Festival MareziJazz: 0	Klovnbuf: 0	
Tabor ... Stični: 0	Kiparska delavnica Les: 0	
Opus 1: 0	Mladinska ... Piran: 0	
Pika miga: 0	Mednarodni ... Beltinci: 0	
Mednarodno ... Maribor: 0	Državno srečanje ... pelji: 0	
Adamičeva pomlad: 0	Likovna delavnica ... Paki: 0	
Priznanja JSKD: 0	Mentorjev feferon 2013: 0	
Pevci nam ... godejo: 0	Prevajalnica JSKD: 0	
Živa, festival ... mladih: 0	Mednarodna ... pedagogike: 0	
Potujoča muzika: 0	Tekst v podobi: 0	
Festival neodvisnega filma: 2	Balada o strugarju: 0	
Filmski ... laboratorij: 0	Sklepno ... avtoric: 0	
Festival mlade ... Urška: 0	Dan kulturnih ... kulture: 0	
Rastoča knjiga: 0	Slovenski zborovski arhiv: 0	
Srečanje ... ustvarjalcev: 0	Zmes za ples, ... plesu: 0	
LOAC: 0	Ljubiteljska ... kriza: 0	
Žive besede - festival: 0	Maraton v Španskih borcih: 0	
	Musica creativa: 0	
	Mentor, ... mentorje: 0	
	Parafraze: 0	
	Kult3000: 0	
	Bojan ... tirnice: 0	
	KULT3000 Monošter: 0	
	Teden ljubiteljske kulture: 0	
	Delavnica, polna nereda: 0	

Seznam objav v zbirki:

Novice	Naslov	Portret tedna: Tomaž Gorkič, režiser grozljivke Idila		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo.si; 230.086		
	Rubrika, Datum	Kultura; 2. 10. 2015		
Stran v zbirki: 7	Avtor	Vesna Milek		
	Teme	Festival neodvisnega filma		
Povzetek	...kratki filmi Sendvič, Med mano, tabo in Bogom, Sekvenca smrti so poželi precej pozornosti, sploh film Veriga mesa, ki je med drugim slavil na slovenskem Festivalu neodvisnega filma in na 6. Trash Film Festivalu v Varaždinu dobil nagrado zlata motorca. Zakaj prav horror, vprašam. »Zakaj? Ker je to žanr, ki ima v sebi vse žanre. Ker...			

Tisk	Naslov	Režiser prve slovenske grozljivke		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Delo - Sobotna priloga; 90.000	Stran: 3	Površina: 826 cm ²
	Rubrika, Datum	Sobotna priloga; 3. 10. 2015		
Stran v zbirki: 10	Avtor	Vesna Milek		
	Teme	Festival neodvisnega filma		
Povzetek	...kratki filmi Sendvič, Med mano, tabo in Bogom, Sekvenca smrti so poželi precej pozornosti, sploh film Veriga mesa, ki je med drugim slavil na slovenskem Festivalu neodvisnega filma in na 6. Trash Film Festivalu v Varaždinu dobil nagrado zlata motorca. Zakaj prav horror, vprašam. »Zakaj? Ker je to žanr, ki ima v sebi vse žanre. Ker...			

Internet	Naslov	Prisrčno vas vabimo na odprtje kiparske razstave akademske kiparke mag. Alenke Vidrgar,		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Si21.com; 83.000		
	Rubrika, Datum	Novice; 2. 10. 2015		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...raziskovala tudi medij fotografije. Po diplomi je poučevala na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo, od leta 1989 pa je samozaposlena v kulturi in za Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vodi letne kiparske delavnice v kamnolomu Lesno Brdo. Na Republiškem izpitnem centru je zunanja ocenjevalka za maturitetni predmet Likovna teorija. Piše...			

Novice	Naslov	Tedenski pregled - Slovenija od 25. 9. do 1. 10.		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	STA.si; 24.885		
	Rubrika, Datum	Pregled dogodkov; 2. 10. 2015		
Stran v zbirki: 18	Avtor	STA		
	Teme	Linhartovo srečanje		
Povzetek	...pozivi k zamenjavam v upravnem odboru. POSTOJNA - S podelitvijo matičkov, priznanj za najboljše gledališke stvaritve pretekle sezone, se je končalo 54. Linhartovo srečanje. Matička za najboljšo predstavo v celoti je prejel KUD Zarja Trnovlje - Celje za predstavo Blazinec avtorja Martina McDonagha v režiji Tomaža Krajnca....			

Radio	Naslov	Godbe se predstavljajo		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Radio Štajerski val; 22.000	18:00	Trajanje: 1 min
	Rubrika, Datum	Novice; 2. 10. 2015		
Stran v zbirki: 19	Avtor	Snežana Prebil		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...Šmarju pri Jelšah bo jutri prireditev Godbe se predstavljajo. Nastopilo bo 5 orkestrrov. Naštevajo jih vodja šmarske izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti David Stupica. DAVID STUPICA (vodja šmarske izpostave JSKD): Kot organizatorji Društvo godbenikov Šmarje pri Jelšah, iz Laškega prihaja vaška godba Vrh nad Laškim, Pihalni orkester Steklarne...			

Tisk	Naslov	Posebno priznanje tudi števerjanskim igralcem		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Novi glas;	Stran: 16	Površina: 292 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 1. 10. 2015		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Unknown		
	Teme	Linhartovo srečanje		
Povzetek	<p>...54. Linhartovo srečanje v Postojni Posebno priznanje tudi števerjanskim igralcem V soboto, 26. septembra 2015, se je v Postojni s svečano podelitvijo nagrad končalo 54. Linhartovo srečanje, festival ljubiteljskih gledaliških skupin Slovenije in zamejstva, ki ga ob podpori občine Postojna prireja Javni Sklad RS za kulturne dejavnosti. Nanj se je letos prijavilo...</p>			

Portret tedna: Tomaž Gorkič, režiser grozljivke Idila

Prva slovenska celovečerna grozljivka Idila Tomaža Gorkiča je začela svoj pohod po kinih - in 1. november se je začel mesec prej.

Vesna Milek, Sobotna priloga

sobotnaPRILOGA

pet, 02.10.2015, 20:00

Ključne besede: [Tomaž Gorkič](#), [grozljivka Idila](#), [Festival slovenskega filma](#), [kino premiera](#), [Vesna Milek](#)

Tomaž Gorkič režiser filma Idila: Umetnost brez sporočila nima smisla. Svoja sporočila pač podajam malo bolj brutalno, ekstravagantno, da se bolj dotaknejo ljudi v kinodvorani.»
Foto: Tomi Lombar/Delo

Tomaž Gorkič se redko nasmehne. Oster kot britev, zadržan, hladen, na način, da si sogovornik želi, da bi izza njegovega neprebojnega oklepa izbrskal motiv, nekakšen ključ za vse podobe groze, mučenja, sekir, frajtonaric in krvi. Če je to poza, seveda sodi k imidžu prvega kompletnega ustvarjalca grozljivk pri nas.

»Vprašanje je, kaj sploh so moralne vrednote?« za spoznanje dvigne glas. »Nekdo jih je zapisal v Bibliji in zdaj smo to označili za moralne vrednote. Hkrati nam družba vsiljuje drugačne vrednote. Družba je tista, ki določa, kaj je lepo, kaj je grdo, kaj je dobro in kaj je slabo. Ne tisto, kar ti dejansko čutiš.«

Je scenarist, režiser in montažer prve slovenske celovečerne grozljivke **Idila**, ki je 1. oktobra začela svojo pot po slovenskih kinematografih. In 1. november se je zaradi Idile začel mesec prej, kot je evforično zapisal Marcel Štefančič, jr. v Mladini in Idilo označil za »prelomnico v zgodovini slovenskega filma«, in to še preden je na Festivalu slovenskega filma v Portorožu dobila vesno za najboljši film festivala, vesno za scenografijo (Gregor Nartnik) in vesni za najboljši stranski vlogi, ki sta padli v roke igralcema Niki Rozman in Juriju Drevenšku.

Zato Gorkič pravi, da noben lik v filmu ni nedolžen. Zato si tako nasilni, deviantni, od alkohola blazni hribovci kot prazni, razvajeni, nečimrni tipi iz mesta zaslužijo drug drugega.

Idila preseneti že s prvo sekvenco. Punce, ki se ga v vaški gostilni zadevajo z 'nekim posebnim šnopsom'. Neobvezni, skoraj frfrasti dialogi, bližnji plani obraza izjemne Nine Ivanišin, njenih ustnic v stiku s fraklji žganja, ki bo v nadaljevanju odigralo ključno vlogo.

Noro idejo za alkohol, ki ga destilirajo iz človeških možganov, je dobil, kot je že večkrat povedal, v močeradovcu. »Perverzija, da čez živo žival zlivajo vroče žganje, mučijo žival, da bi prišli do neke svoje naslade.«

Po premieri v Kinu Bežigrad, po vrtiljaku groze, mučenja, krvi, sekir in maske Sendyja Kumalakante, ki je do neprepoznavnosti zmaličil obraze Lotosa Vincenca Šparovca in Jurija Drevenška in oslepil Damjano Černe, je bilo prvo vprašanje, ki sem ga lahko postavila: Kaj bi dala, da bi za pet minut lahko zlezla v režiserjevo glavo? Kaj bi našla tam? »Nisem prepričan, da bi vam bilo všeč,« reče.

Obsesija s podobami, z zgodbami se je začela v otroštvu. Požiral je vse, kar se je ponujalo, od glasbe, filma, slikarstva, knjig, stripov. Ni znal še brati, ko ga je zadel prvi strip. Zagor protiv Molocha. Taka hecna iniciacija najbrž, zdaj ko gleda nazaj. Potem je gledal Scottovega Osmega potnika, večkrat, in Carpenterjev Stvor, večkrat, dvakrat na leto, če smo natančni.

»V resnici sem zelo sistematičen človek,« pravi resno. Tak je bil že v šoli, zato je zavestno izstopil iz systemskega izobraževanja. Ker mu »pač ni ponudilo informacij, ki bi ga zanimale«. Ni dovolil, da ga filajo s stvarmi, s katerimi ni vedel, kaj bi počel.

»In potem začneš štrleti ven, počasi se soočiš s tem, da si drugačen, oziroma nimaš izbire.« Samoizobraževanje je bila njegova edina pot. V začetku devetdesetih let je skupaj s kolegi ustanovil bend Deca debilane, ki se poleg alternativnih hrupnih zvokov ponaša tudi z angažiranimi besedili. Nekaj njihovih komadov je Davor Herceg uporabil tudi za soundtrack Idile. Kot poznavalec težkometalne glasbe in drugih nekomercialnih zvrsti glasbe v Mladini še vedno objavlja recenzije pod zgovornim psevdonimom 666.

Prvo kamero si je lahko kupil šele leta 2004, takrat se je dokončno usmeril v filme. Se naučil snemati, montirati, spreminjati svoj tekst v gibljive podobe. Ki so bile pač polne krvi. In človeškega mesa. Ki se spremeni v mleto meso za sendviče v kratkem filmu Sendvič, v Idili destilirano v alkohol, s pomočjo mašine za destiliranje, ki spominja na srednjeveške mučilne naprave.

Njegovi kratki filmi Sendvič, Med mano, tabo in Bogom, Sekvenca smrti so poželi precej pozornosti, sploh film Veriga mesa, ki je med drugim slavil na slovenskem **Festivalu neodvisnega filma** in na 6. Trash Film Festivalu v Varaždinu dobil nagrado zlata motorka.

Zakaj prav horror, vprašam. »Zakaj? Ker je to žanr, ki ima v sebi vse žanre. Ker je lahko drama, triler, akcija, groza, tudi komedija hkrati. Pri bolj razmišljujočih avtorjih, kot sta David Cronenberg in John Carpenter, vsakič vidiš refleksijo trenutnega stanja v družbi.«

Za nekoga, ki je režiser, snemalec, montažer samouk, se zdi neverjetno, koliko moči, koliko prepričanosti vase je moral imeti, da je vztrajal na poti neodvisnega filmarja, ki je težavna že, če greš po klasični poti.

»Rekel bi samo, da sem kontrol frik. Zahteven, natančen, neizprosni. Tak sem do sebe, zato sem lahko tudi do drugih. Seveda imaš vmes krize, pa si rečeš, ne bom več, se bom uklonil in šel v službo tako kot večina.« A potem se v glavi začne dogajati nova zgodba. S producentom Zoranom Dževerdanovičem sta celovečerec posnela v pičlih devetnajstih dneh, in to za dobrih 220.000 evrov, ki jih je prispeval Filmski center, na koncu celotni proračun ni presegel 380.000 evrov. A ne bi hotel biti primer tega, češ, glejte, kaj se da narediti za ta denar. Če bi izračunal ure, bi bili vsi sodelujoči plačani kakšnih dvajset centov na uro. Krvavi prizori so imeli največ tri ponovitve, za več ni bilo denarja.

Kateri od junakov je najbolj njegov, ga vprašam. V katerega je dal največ sebe? »V šnops,« reče. Morda ni samo provokacija. Morda je avtor Tomaž Gorkič res čisti halucinogeni destilat možganov tisočih, ki jih prevaja v podobe groze. In je zraven seveda še družbeno kritičen. Za tiste, ki to hočejo videti. Obrat na koncu filma še poudari črno sliko sveta. Zlo se nadaljuje. Je njegova podoba sveta res tako grozljiva, krvava in brezizhodna?

»To je realnost, tako jo vidim. Grozno je, da v filmu ti liki ubijajo in mučijo ljudi in iz njih delajo šnops. A bolj grozno se mi zdi posiljevanje z marketingom, s trgovinskimi centri, ta masovna hipnoza, ki se izvaja nad ljudmi, to se mi zdi grozno. Grozno se mi zdi to, da 300.000 ljudi v Sloveniji životari na robu revščine, pa se nihče od odgovornih konkretno ne vpraša, zakaj je tako.«

V Idili izpostavi ruralno versus urbano. Natura proti kulturi. Kot antipod drugačnemu ruralnemu, iztirjenemu postavi spoliranost, praznino, nečimrnost urbanega, modno fotografijo.

Morda je zato Idila res videti kot sarkastična parodija reklame za Mercatorjeve 'dneve odsekanih cen', kot je zapisal Štefančič, jr. »Delaš osem ali dvanajst ur za tekočim trakom ali na blagajni v supermarketu, v nekem sodobnem suženjstvu, da potem ves denar, ki ga zaslužiš tam, potrošiš v istem supermarketu. V tem krogu ne vidim smisla. A smo ljudje narejeni za to?« pravi Gorkič. »Mislim, da ne. Mislim, da smo tukaj zato, da se imamo dobro, da komuniciramo, da živimo v harmoniji.« Nenavaden stavek za avtorja gozdnega horror shockerja. »Nisem hipi, da ne bo pomote,« doda, kot da bi bilo to treba poudarjati. »Samo realen sem.« Ampak čutite poklicanost?

»Seveda jo. Umetnost brez sporočila nima smisla. Svoja sporočila pač podajam malo bolj brutalno, ekstravagantno, da se bolj dotaknejo ljudi v kinodvorani.«

Je hribovska polblazna družina, ki jo zaznamujejo incest, nasilje in zasvojenost, torej metafora za svet, kjer se rušijo vsi moralni stebri, razpad vrednot, vprašam. »Vprašanje je, kaj sploh so moralne vrednote?« za spoznanje dvigne glas. »Nekdo jih je zapisal v Bibliji in zdaj smo to označili za moralne vrednote. Hkrati nam družba vsiljuje drugačne vrednote. Družba je tista, ki določa, kaj je lepo, kaj je grdo, kaj je dobro in kaj je slabo. Ne tisto, kar ti dejansko čutiš.«

Zato Gorkič pravi, da noben lik v filmu ni nedolžen. Zato si tako nasilni, deviantni, od alkohola blazni hribovci kot prazni, razvajeni, nečimrni tipi iz mesta zaslužijo drug drugega.

»In hkrati nihče ni sam kriv, da je tak, kakršen je. Kriv je družbeni sistem, ki ustvarja ponižne, brezvoljne ljudi, ki se uklanjajo diktatu kapitala, ki bo od njih pustil le lupine.« Podobno kot če pridejo v roke rovtarskemu Franclu v irharcah: »Franclu ni še noben ušu!«

An error occurred.

Unable to execute JavaScript.

Tomaž Gorkič

Nagrade

Idila je prva celovečerna slovenska grozljivka in prva v tem žanru, ki je prepričala žirijo Festivala slovenskega filma in dobila štiri vesne.

Kri

V Idili so porabili približno 25 litrov krvi. Ker so imeli omejen proračun, so bili varčni in jo kdaj tudi reciklirali.

Stvor

Že petindvajset let zapored si vsake pol leta ogleda grozljivko Stvor Johna Carpenterja.

Režiser prve slovenske grozljivke

Tekst

Vesna Milek

Foto

Tomi Lombar

Tomaž Gorkič se redko nasmehe. Oster kot britev, zadržan, hladen, na način, da si sogovornik želi, da bi izza njegovega neprebojnega oklepa izbrskal motiv, nekakšen ključ za vse podobe groze, mučenja, sekir, frajtonaric in krvi. Če je to poza, seveda sodi k imidžu prvega kompletnega ustvarjalca grozljivk pri nas.

Je scenarist, režiser in montažer prve slovenske celovečerne grozljivke *Idila*, ki je 1. oktobra začela svojo pot po slovenskih kinematografih. In 1. november se je zaradi Idile začel mesec prej, kot je evforično zapisal Marcel Štefančič, jr. v Mladini in Idilo označil za »prelomnico v zgodovini slovenskega filma«, in to še preden je na Festivalu slovenskega filma v Portorožu dobila vesno za najboljši film festivala, vesno za scenografijo (Gregor Nartnik) in vesni za najboljši stranski vlogi, ki sta padli v roke igralcema Niki Rozman in Juriju Drevenšku.

Idila preseneti že s prvo sekvenco. Punce, ki se ga v vaški gostilni zadevajo z 'nekim posebnim šnopsom'. Neobvezni, skoraj frfrasti dialogi, bližnji plani obraza izjemne Nine Ivanišin, njenih ustnic v stiku s fraklji žganja, ki bo v nadaljevanju odigralo ključno vlogo.

Noro idejo za alkohol, ki ga destilirajo iz človeških možganov, je dobil, kot je že večkrat povedal, v močeradovcu. »Perverzija, da čez

živo žival zlivajo vroče žganje, mučijo žival, da bi prišli do neke svoje naslade.«

Po premieri v Kinu Bežigrad, po vrtljaku groze, mučenja, krvi, sekir in maske Sendyja Kumalakante, ki je do neprepoznavnosti zmaličil obraze Lotosa Vincenca Šparovca in Jurija Drevenška in oslepil Damjano Černe, je bilo prvo vprašanje, ki sem ga lahko postavila: Kaj bi dala, da bi za pet minut lahko zlezla v režiserjevo glavo? Kaj bi našla tam? »Nisem prepričan, da bi vam bilo všeč,« reče.

Obsesija s podobami, z zgodbami se je začela v otroštvu. Požiral je vse, kar se je ponujalo, od glasbe, filma, slikarstva, knjig, stripov. Ni znal še brati, ko ga je zadel prvi strip. *Zagor protiv Moloča*. Taka hecna iniciacija najbrž, zdaj ko gleda nazaj. Potem je gledal Scottovega *Osmega potnika*, večkrat, in Carpenterjev *Stvor*, večkrat, dvakrat na leto, če smo natančni.

»V resnici sem zelo sistematičen človek,« pravi resno. Tak je bil že v šoli, zato je zavestno izstopil iz systemskega izobraževanja. Ker mu »pač ni ponudilo informacij, ki bi ga zanimale«. Ni dovolil, da ga filajo s stvarmi, s katerimi ni vedel, kaj bi počel.

»In potem začneš štrleti ven, počasi se soočiš s tem, da si drugačen, oziroma nimaš izbire.« Samoizobraževanje je bila njegova edina pot. V začetku devetdesetih let je skupaj

s kolegi ustanovil bend Deca debilane, ki se poleg alternativnih hrupnih zvokov ponaša tudi z angažiranimi besedili. Nekaj njihovih komadov je Davor Herceg uporabil tudi za soundtrack Idile. Kot poznavalec težkometalne glasbe in drugih nekomercialnih vrst glasbe v Mladini še vedno objavlja recenzije pod zgovornim psevdonimom 666.

Prvo kamero si je lahko kupil šele leta 2004, takrat se je dokončno usmeril v filme. Se naučil snemati, montirati, spreminjati svoj

tekst v gibljive podobe. Ki so bile pač polne krvi. In človeškega mesa. Ki se spremeni v mleto meso za sendviče v kratkem filmu *Sendvič*, v Idili destilirano v alkohol, s pomočjo mašine za destiliranje, ki spominja na srednjeveške mučilne naprave.

Njegovi kratki filmi *Sendvič*, *Med mano, tabo in Bogom*, *Sekvenca smrti* so poželi precej pozornosti, sploh film *Veriga mesa*, ki je med drugim slavil na slovenskem **Festivalu neodvisnega filma** in na 6. Trash Film Festivalu v Varaždinu dobil nagrado zlata motorka.

Zakaj prav *horror*, vprašam. »Zakaj? Ker je to žanr, ki ima v sebi vse žanre. Ker je lahko drama, triler, akcija, groza, tudi komedija hkrati. Pri bolj razmišljujočih avtorjih, kot sta David Cronenberg in John Carpenter, vsakič vidiš refleksijo trenutnega stanja v družbi.«

Za nekoga, ki je režiser, snemalec, montažer samouk, se zdi neverjetno, koliko moči, koliko prepričanosti vase je moral imeti, da je vztrajal na poti neodvisnega filmarja, ki je težavna že, če greš po klasični poti.

»Rekel bi samo, da sem kontrol frik. Zahteven, natančen, neizprosni. Tak sem do sebe, zato sem lahko tudi do drugih. Seveda imaš vmes krize, pa si rečeš, ne bom več, se bom uklonil in šel v službo tako kot večina.« A potem se v glavi začne dogajati nova zgodba. S producentom Zoranom Dževerdanovičem sta celovečerec posnela v pičlih devetnajstih dneh, in to za dobrih 220.000 evrov, ki jih je prispeval Filmski center, na koncu celotni proračun ni presegel 380.000 evrov. A ne bi hotel biti primer tega, češ, glejte, kaj se da narediti za ta denar. Če bi izračunal ure, bi bili vsi sodelujoči plačani kakšnih dvajset centov na uro. Krvavi prizori so imeli največ tri ponovitve, za več ni bilo denarja.

Kateri od junakov je najbolj njegov, ga vprašam. V katerega je dal največ sebe? »V šnops,« reče. Morda ni samo provokacija. Morda je avtor Tomaž Gorkič res čisti halucinogeni destilat možganov tisočih, ki jih prevaja v podobe groze. In je zraven seveda še družbeno kritičen. Za tiste, ki to hočejo videti. Obrat na koncu filma še poudari črno sliko sveta. Zlo se nadaljuje. Je njegova podoba sveta res tako grozljiva, krvava in brezizhodna?

»To je realnost, tako jo vidim. Grozno je, da v filmu ti liki ubijajo in mučijo ljudi in iz njih delajo šnops. A bolj grozno se mi zdi posilje-

vanje z marketingom, s trgovinskimi centri, ta masovna hipnoza, ki se izvaja nad ljudmi, to se mi zdi grozno. Grozno se mi zdi to, da 300.000 ljudi v Sloveniji životari na robu revščine, pa se nihče od odgovornih konkretno ne vpraša, zakaj je tako.«

V Idili izpostavi ruralno versus urbano. Natura proti kulturi. Kot antipod drugačnemu ruralnemu, iztirjenemu postavi spoliranost, praznino, nečimrnost urbanega, modno fotografijo.

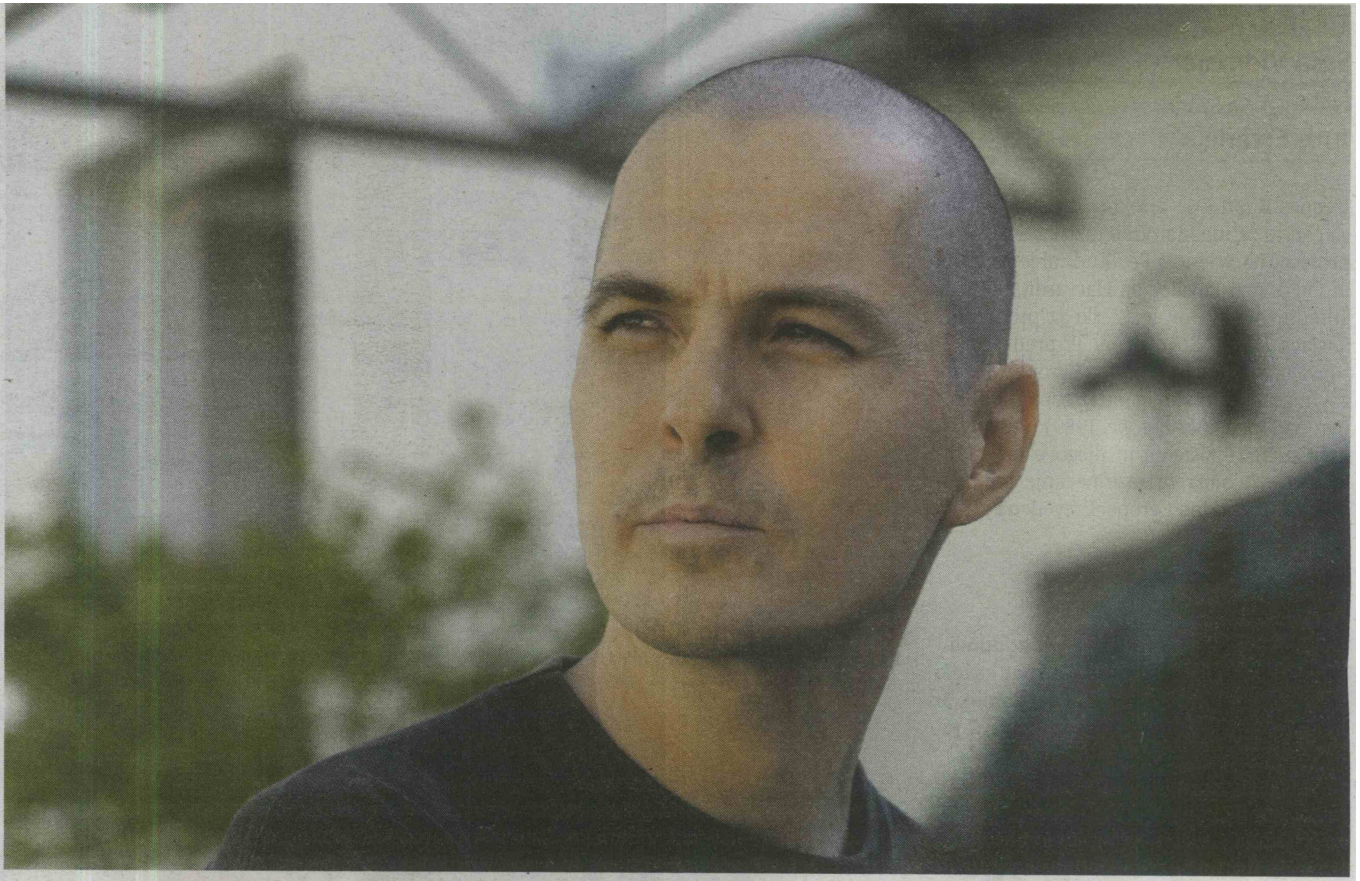
Morda je zato Idila res videti kot sarkastična parodija reklame za Mercatorjeve 'dneve odsekanih cen', kot je zapisal Štefančič, jr. »Delaš osem ali dvanajst ur za tekočim trakom ali na blagajni v supermarketu, v nekem sodobnem suženjstvu, da potem ves denar, ki ga zaslužiš tam, potrošiš v istem supermarketu. V tem krogu ne vidim smisla. A smo ljudje narejeni za to?« pravi Gorkič. »Mislim, da ne. Mislim, da smo tukaj zato, da se imamo dobro, da komuniciramo, da živimo v harmoniji.« Nenavaden stavek za avtorja gozdnega horror shockerja. »Nisem hipi, da ne bo pomote,« doda, kot da bi bilo to treba poudarjati. »Samo realen sem.« Ampak čutite poklicanost?

»Seveda jo. Umetnost brez sporočila nima smisla. Svoja sporočila pač podajam malo bolj brutalno, ekstravagantno, da se bolj dotaknejo ljudi v kinodvorani.«

Je hribovska polblazna družina, ki jo zaznamujejo incest, nasilje in zasvojenost, torej metafora za svet, kjer se rušijo vsi moralni stebri, razpad vrednot, vprašam. »Vprašanje je, kaj sploh so moralne vrednote?« za spoznaje dvigne glas. »Nekdo jih je zapisal v Bibliji in zdaj smo to označili za moralne vrednote. Hkrati nam družba vsiljuje drugačne vrednote. Družba je tista, ki določa, kaj je lepo, kaj je grdo, kaj je dobro in kaj je slabo. Ne tisto, kar ti dejansko čutiš.«

Zato Gorkič pravi, da noben lik v filmu ni nedolžen. Zato si tako nasilni, deviantni, od alkohola blazni hribovci kot prazni, razvajeni, nečimrni tipi iz mesta zaslužijo drug drugega.

»In hkrati nihče ni sam kriv, da je tak, kakršen je. Kriv je družbeni sistem, ki ustvarja ponižne, brezvoljne ljudi, ki se uklanjajo diktatu kapitala, ki bo od njih pustil le lupine.« Podobno kot če pridejo v roke rovtarskemu Franclu v irharcah: »Franclu ni še noben ušu!« ●

Prisrčno vas vabimo na odprtje kiparske razstave akademske kiparke mag. Alenke Vidrgar

02.10.2015 ob 18:30

Galerija Rika Debenjaka v Kanalu

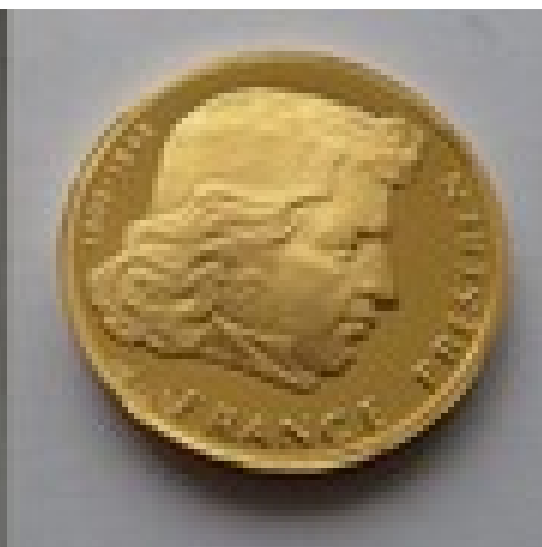
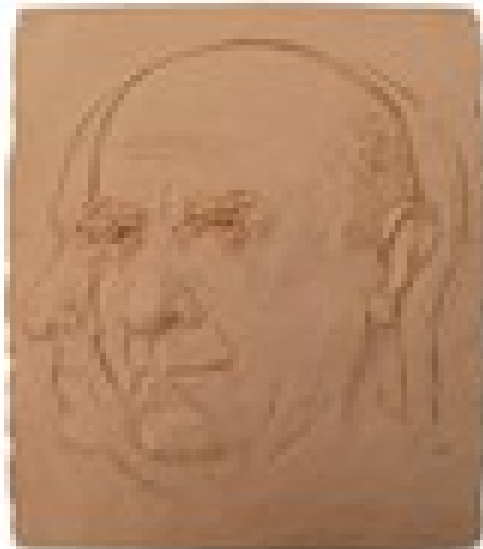
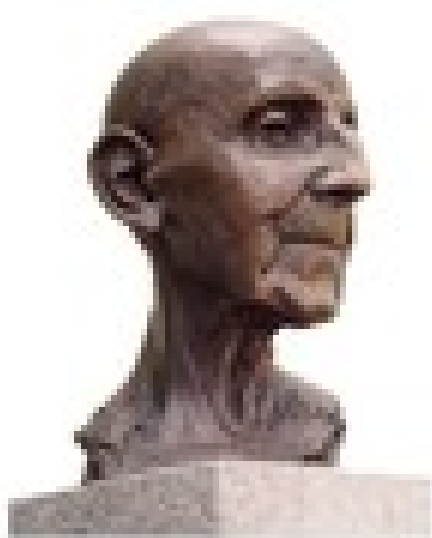
Alenka Vidrgar
Galerija Rika
Debenjaka Kanal, 2.
10. - 27. 10. 2015
Od podobe do
podobnosti

Človekovo potrebo po proučevanju svojega telesa in trajnejšem zapisovanju lastne podobe lahko spremljamo od prazgodovine do danes – od opazovanja sence na steni ali odseva na vodni gladini do fotografiranja in razpečevanja lastne podobe s pametnim telefonom.

Opazovanje in beleženje obraznih potez in ekspresij je

namreč neločljivo povezano z zavedanjem in odkrivanjem samega sebe, svoje identitete, osebne edinstvenosti in tudi človeške minljivosti. Tako se je v umetnosti razvil portret – klasičen in žlahten motiv upodabljajoče umetnosti, ki se, kljub svoji dolgi tradiciji, v sodobni umetnosti spopada s številnimi izzivi. Tej temi se posveča tudi kiparska razstava Alenke Vidrgar.

Družba se spreminja in upodobitve človeškega obraza v različnih obdobjih prevzemajo različne funkcije, spremljajo pa jih različne likovne in ikonografske interpretacije: od simbolnih upodobitev,

preko idealiziranih podob do realističnih portretov. Likovna izvedba torej ni odvisna le od umetnostnega razvoja, temveč je navadno tudi kulturno pogojena z vlogo in pomenom, ki ga ima v aktualni družbi posameznik. To soodvisnost lahko v zgodovini opazujemo zlasti takrat, ko govorimo o umestitvi portretov v (javni) prostor.

Kiparske portretne upodobitve so imele poseben pomen in mesto v družbenem sistemu. V tridimenzionalnih podobah se je namreč pred očmi ljudstva utelesil bog ali vladar. Upodobitve bogov so bile največkrat podobe idealiziranega človeka, včasih domišljjsko preoblikovane ali spojene z živalskimi elementi. Zunanji videz bogov je ponazarjal njihove telesne in značajske lastnosti – včasih lepoto, modrost in milino, drugič strogost, neusmiljenost in živalsko energičnost. Zato so se tudi zemeljski vladarji, ki so se z bogovi primerjali, dali upodobiti v idealizirani ali simbolni podobi. Realistični portreti pa so bili bližje tistim, ki so želeli poudariti svojo izjemno človeško naravo.

V današnjem času razumemo portret predvsem kot upodobitev, ki zajame individualnost in edinstvenost človeka. Vendar pri portretiranju ne gre zgolj za enostavno posnemanje, za golo zrcaljenje, za zvesto prenašanje obraznih potez v kiparski material. Ne gre le za fizično podobnost upodobitve z modelom, temveč tudi za senzibilno občutenje in poustvarjanje upodobljenčeve duhovne identitete, njegovih karakternih potez in sledov njegovega delovanja. Gre za poustvarjanje prepričljive fizične in psihološke prisotnosti.

Takšna kiparska naloga ni enostavna, zlasti ko gre za ustvarjanje javnega portreta – spomenika. Razstavljena dela Alenke Vidrgar nam razkrijejo številne kiparske skrivnosti. Kako, včasih tudi na podlagi skromnih slikovnih ali opisnih virov, poustvariti neko osebnost. Kako v harmonično sožitje povezati obrazne poteze, osebnostne kvalitete in razpoloženje upodobljenca ter kiparjev avtorski izraz. Kako idejno povezati pretekli in sedanji prostor in čas. Spomenik je tu zato, da ohranja zgodovinski spomin, a hkrati pripoveduje tudi o vrednotah sodobnega časa, o idejni usmeritvi naročnika, o svetu tukaj in zdaj. Kipar portretiranca oživi, da vstane pred nami, kakor bi bil iz mesa in krvi, in nas povabi v dialog, k razmisleku in spominjanju. Zdi se, da je sodobne umetnike tovrstnega portretnega realizma marsikdaj strah, češ da je konservativen. Prav tako je nevarno tanka meja med realističnim portretom in ilustrativnostjo, patetiko ali kičem.

Kiparska dela Alenke Vidrgar so vselej tehtno domišljena in natančno izvedena, njen sistematičen način pa se kaže tudi v zasnovi razstave. Avtorica nam ponudi vpogled v načrtovanje javnih kiparskih upodobitev v celotnem procesu – od javnega natečaja, zasnov in maket do postavitve v javni prostor. Med svojevrstna javna naročila spadajo tudi medalje, kovanci in plakete, ki pa imajo zaradi intimnejšega formata drugačen značaj. Poseben izziv so izvedbe napisov pri reliefnih upodobitvah.

Portretno kiparstvo je danes redko. Javnih naročil je malo, v zasebni sferi pa je ob bolj priljubljenem slikarskem portretu premočna konkurenca tudi fotografija. A na razstavi lahko, poleg del, ki so

narejena za javne prostore, spoznamo tudi značilnosti intimnega portreta. Osebni portreti, ki jih Alenka Vidrgar ustvari povsem svobodno, imajo drugačen značaj. Potreba po mimetični podobnosti tu stopi v ozadje. Nadomesti jo izvirno iskanje likovnih vzporednic za značajske, čustvene in fizične značilnosti upodobljenca. V tej kategoriji najdejo svoje mesto tudi otroški portreti.

Razstava ponuja pregled ustvarjanja Alenke Vidrgar vse od leta 1989 do danes. A tako širok prerez ni pomemben le zaradi avtoričine izjemne produkcije. Razstava je motivno raznolika in predstavi razvoj portreta od idealiziranih upodobitev in anonimnih obrazov do intimnih portretov in javnih upodobitev zgodovinskih oseb. Razstava prinaša tudi dragocen, skoraj didaktičen pregled kiparskih materialov, kot so glina, mavec, kovine, zlitine in umetne mase, kiparskih postopkov in tehnologij, kot so polnoplastično in reliefno modeliranje, klesanje, graviranje, ulivanje in kovanje, ter kiparskih procesov od izdelave skic in risb, maket, kalupov in odlitkov do povečav in pomanjšanih modelov. Marsikaj od naštetega zaradi tehnološke zahtevnosti počasi izginja iz repertoarja klasičnih kiparskih veščin, saj sodobna tehnologija s tridimenzionalnimi skenerji in tiskalniki izpodriva kiparski portret, podobno kot je fotografija v devetnajstem stoletju nadomestila slikarske upodobitve.

Problematika kiparskega portreta je torej nadvse aktualna in o njej je treba govoriti. Ne le zato, da bi razumeli sodobno umetnost, temveč tudi zato, da bi razumeli čas, v katerem živimo. V tem pogledu je razstava Alenke Vidrgar odlično izhodišče za razmislek o sodobnem kiparstvu in sodobni družbi.

Mag. Alenka Vidrgar

Rodila se je leta 1958 v Ljubljani. Študirala je na Pedagoški akademiji in Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1985 končala podiplomski magistrski študij pri profesorjih Slavku Tihcu, Dragu Tršarju in dr. Tomažu Brejcu. Med študijem kiparstva, grafike in vizualnih komunikacij je raziskovala tudi medij fotografije. Po diplomi je poučevala na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo, od leta 1989 pa je samozaposlena v kulturi in za **Javni sklad RS za kulturne dejavnosti** vodi letne kiparske delavnice v kamnolomu Lesno Brdo. Na Republiškem izpitnem centru je zunanja ocenjevalka za maturitetni predmet Likovna teorija. Piše tudi knjige za otroke: Glina, Leteča riba in Igrača zate. Je članica Društva likovnih umetnikov Ljubljana.

Njena dela so v zbirki Junij, ki jo hrani Arhitekturni muzej v Ljubljani, v zbirki Kabineta slovenske fotografije v Kranju in v zbirki Moderne galerije v Ljubljani. Razstavljala je na samostojnih in skupinskih razstavah ter postavila več javnih kiparskih del doma in v tujini.

Več o avtorici izveste [na njeni spletni strani](#). Razstavo pripravlja [Galerija Rika Debenjaka Kanal](#).

[Več informacij](#)

Tekst: Monika Ivančič Fajfar

Fotografije: Dragomil Bole

Tedenski pregled - Slovenija od 25. 9. do 1. 10.

Tedenski pregled - Slovenija od 25. 9. do 1. 10.

Ljubljana, 2. oktobra - Slovenija se je pripravljala na morebiten nov val beguncev, predsednik vlade in zunanji minister pa sta se mudila na zasedanju Generalne skupščine **ZN**. Arbitražno sodišče za določitev meje s Hrvaško je popolnilo svoje vrste, **DUTB** pa je razburjala s plačami svojih vodilnih. Javnofinančni primanjkljaj države se postopno znižuje.

PETEK, 25. SEPTEMBER

HAAG - Arbitražno sodišče, ki odloča o meji med Slovenijo in Hrvaško, je imenovalo nova arbitra. Norvežan Rolf Fife bo zamenjal slovenskega, Švicar Nicolas Michel pa hrvaškega člana. Popolnjeno sodišče bo najprej preučilo stališča obeh strani, upoštevaje učinek hrvaške namere za odstop od arbitražnega sporazuma, in morebitne posledice dogodkov, ki so botrovali njeni odločitvi. Slovenska politika na čelu s premierjem Mirom Cerarjem in predsednikom republike Borutom Pahorjem je odločitev o imenovanju pozdravila. Hrvaška zunanja ministrica Vesna Pusić pa je dejala, da to ničesar ne spreminja. Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker in prvi podpredsednik komisije Frans Timmermans sta nato 30. 9. v pismu Cerarju in hrvaškemu premierju Zoranu Milanoviću podprla nadaljevanje dela arbitražnega sodišča. Po Cerarjevem mnenju je s tem jasno pripoznano, da je arbitražna prava pot za rešitev vprašanja meje, Milanović pa je ponovil, da je Hrvaška iz arbitraže izstopila.

BUDIMPEŠTA/LJUBLJANA - Madžarska, ki je neprijetno presenetila s postavljanjem bodeče žice ob meji s Slovenijo, je žico vendarle umaknila. Kasneje je madžarsko notranje ministrstvo pojasnilo, da so jo postavili "zgolj kot poskus". V Sloveniji so se v pričakovanju morebitnega novega prihoda beguncev nadaljevale priprave namestitvenih zmogljivosti. V Ljubljani pa sta potekala shoda v podporo in proti beguncem, ki sta minila mirno.

LJUBLJANA - Vlada je določila še zadnje podrobnosti proračunskih dokumentov in jih poslala v parlamentarni postopek. V skladu z dogovorom s sindikati javnega sektorja je iz predloga zakona o izvrševanju državnih proračunov izločila varčevalne ukrepe, ki zadevajo plače in druge stroške dela v javnem sektorju, in jih vključila v predlog posebnega zakona o ukrepih na področju plač za leto 2016.

NEW YORK - Premier Miro Cerar je bil v okviru vrha o trajnostnem razvoju na interaktivnem dialogu svetovnih voditeljev na sedežu **ZN** v New Yorku sovoditelj interaktivnega dialoga o dveh ciljnih nove razvojne agende do leta 2030 - končanju revščine in lakote. Po njegovih besedah sta obe prisotni v vseh državah in države se morajo s tem soočiti s trdno politično voljo, sodelovanjem in ustreznimi viri.

LJUBLJANA - DZ je v prvi obravnavi brez glasu proti podprl predlog zakonske spremembe definicije minimalne plače, ki so ga vložili sindikati, z njim pa želijo doseči izzetje dodatka za neugoden delovni čas iz minimalne plače. Predsednik Obrtno-podjetniške zbornice (**OZS**) Branko Meh je 29. 9. po razpravi upravnega odbora **OZS** o redefiniciji minimalne plače, ki ji delodajalci nasprotujejo, povedal, da za zdaj ne odstopajo od socialnega sporazuma. Delodajalci so sicer zagrozili z odstopom od socialnega sporazuma, če bi bila redefinicija minimalne plače sprejeta. Seje se je udeležil tudi finančni minister Dušan Mramor, ki je poudaril, da bi bil izstop delodajalcev iz socialnega sporazuma slab. Mramor sicer ni naklonjen redefiniciji minimalne plače.

LJUBLJANA - Ministrica za razvoj, strateške projekte in kohezijo Alenka Smerkolj je ob izteku prvega leta mandata vlade izrazila zadovoljstvo z opravljenim delom službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Kot je povedala, je bila Slovenija pred enim letom pri 69 odstotkih počrpanih evropskih sredstev, trenutno pa je pri 91 odstotkih. Prve razpise iz nove perspektive pričakuje jeseni in prihodnje leto.

LONDON - Ameriška bonitetna agencija Fitch je ohranila bonitetno oceno za dolgoročni dolg Slovenije pri **BBB+**, obete pa iz stabilnih izboljšala v pozitivne. Izboljšanje obetov je znak, da bi lahko Fitch naslednjic zvišal bonitetno oceno.

LJUBLJANA - Začeli so se slovenski Dnevi evropske kulturne dediščine. V letu, ko obeležujejo 25 let neprekinjene dejavnosti v Sloveniji, dnevi potekajo pod naslovom Praznovanja. V njihove okviru se bo do 3. 10. po vsej državi zvrstilo 400 dogodkov, namenjenih predstavitvi kulturne dediščine in širjenju znanja o njej.

SOBOTA, 26. SEPTEMBER

NEW YORK - Premier Miro Cerar je na razvojnem vrhu **ZN** menil, da se mora begunska kriza najprej reševati v državah izvora. Evropa je pri tem vse bolj dejavna, vendar sama ne more storiti nič, je opozoril. Cerar je pozdravil potrditev nove razvojne agende do konca leta 2030, saj da odgovarja tudi na izzive, kakršne so migracije, ki zahtevajo nujno ukrepanje, in podnebne spremembe. Obljubil je tudi povečanje razvojne pomoči Slovenije.

NEW YORK - Premier Miro Cerar je po objavi ugotovitev računskega sodišča o previsokih plačah v **DUTB** dejal, da je vlada proti temu že ukrepala, kasneje pa je napovedal ukrepanje v primeru nesprejemljivih praks na **DUTB**. Finančni minister Dušan Mramor je na **DUTB** poslal zahtevo, naj uskladitev plač izvede v celoti, nato pa se je še sestal z neizvršnimi direktorji **DUTB**, na čelu s predsednikom upravnega odbora Larsom Nybergom. Cerar je sicer napovedal reforme **DUTB** in spomnil, da se prihodnje leto izteče mandat preostalim izvršnim direktorjem **DUTB**, tako da bo kmalu

prišlo do izbire novih. Ker vodstvo **DUTB** ni uredilo področja prejemkov zaposlenih, se pojavljajo tudi pozivi k zamenjavam v upravnem odboru.

POSTOJNA - S podelitvijo matičkov, priznanj za najboljše gledališke stvaritve pretekle sezone, se je končalo 54.

Linhartovo srečanje. Matička za najboljšo predstavo v celoti je prejel **KUD** Zarja Trnovlje - Celje za predstavo Blazinec avtorja Martina McDonagha v režiji Tomaža Krajnca.

NEDELJA, 27. SEPTEMBRA

LJUBLJANA - Inšpektorji za varno hrano so po pregledu 726 kuhinj v vrtcih, šolah in drugih javnih ustanovah sporočili, da so večje nepravilnosti ugotovili pri 85 ustanovah, še 195 so izrekli opozorilo. Odkrili so umazanijo, zažgane ostanke hrane, prah in pajčevine. Vendar pa javne ustanove za varnost živil skrbijo bolje kot gostilne, so ugotovili po pregledu izpeljanem v lanskem letu.

LJUBLJANA - Čeprav je nekdanji direktor **SCIT** Ivana Zidar v osebnem stečaju, pa njegova žena na Obali kupuje nepremičnine, je poročala **TV** Slovenija. Zidarjev osebni stečaj je sprožil stečajni upravitelj **SCIT**, ker naj bi gradbeni baron družbo, ki jo je vodil vrsto let, oškodoval za 8,5 milijona evrov.

HINZENBACHU - Slovenski smučarski skakalec Peter Prevc je na sklepnih tekmah poletne velike nagrade osvojil drugo mesto. Robert Kranjec, ki na tej tekmi ni nastopil, pa je osvojil skupno tretje mesto poletne **VN**.

PONEDELJEK, 28. SEPTEMBRA

DOLGA VAS/LJUBLJANA - Notranja ministrica Vesna Györkös Žnidar se je z madžarskim kolegom Sandorjem Pinterjem srečala na pogovoru o begunski krizi. Govorila sta tudi o možnosti madžarske zapore meje s Hrvaško. Po besedah ministrice bo Slovenija v zelo težki situaciji, če bo celotni migracijski tok vodil čeznjo. Tudi predsednik države Borut Pahor je dejal, da bo glede begunske krize ta teden za Slovenijo zahteven, saj utegne biti drugi val prebežnikov zahtevnejši kot prvi. Obrambna ministrica Andreja Katič, ki si je v Beli krajini ogledala lokacijo morebitnega sprejemnega begunskega centra pri Črnomlju, pa je ocenila, da priprave povsod po državi potekajo dobro. Slovenija namreč povečuje prostorske zmožnosti za sprejem morebitnega drugega begunskega vala, dvignili so jih na več kot 6000. Kapacitete so povečali zlasti v Lendavi, Gornji Radgoni, na Šentilju, v Vrhnikih, Logatcu in na mejnem prehodu Petišovci. Slovenija je poleg tega za 20 dni podaljšala začasni nadzor meje z Madžarsko.

LJUBLJANA - Zveza svobodnih sindikatov Slovenije je sporočila, da nasprotuje predlagani trajni določitvi stopenj **DDV** pri 22 oz. 9,5 odstotka in zahteva, da se z novim letom vrne na 20 oz. 8,5 odstotka. Vlada namreč v predlogu novele zakona o **DDV** načrtuje, da bosta leta 2013 zvišani splošna in znižana stopnja **DDV** z letom 2016 postali stalnica. Na finančnem ministrstvu so pojasnili, da gre za enega od trajnih ukrepov za konsolidacijo javnih financ in oživitve gospodarske rasti.

LJUBLJANA - Okrajno sodišče v Ljubljani je zavrnilo zahtevo Vseslovenskega združenja malih delničarjev, ki je v imenu izbranih delničarjev Nove **KBM** zahtevalo izdajo začasne odredbe. Z njo bi državi do pravnomočne odločitve o tem, ali je novoizdane delnice banke dolžna izročiti izbranim oz. razlaščenim delničarjem, onemogočili razpolagati z njimi.

LJUBLJANA - Smučarska zveza Slovenije je po poročanju portala podcrt.si evropska sredstva za prenovo biatlonskega centra na Pokljuki dodeljevala mimo pravil, zato bo morala vrniti 635.000 evrov. Gre za pogodbe z medtem propadlim gradbenim podjetjem **SGP** Tehnik iz Škofje Loke.

APELDOORN - Slovenska ženska odbojarska reprezentanca se je poslovila od svojega prvega evropskega prvenstva. Po Nizozemski in Italiji so odbojkarice izgubile še tretjo tekmo predtekmovalne skupine **A**, ki je odločala o tretjem mestu. Poljska je bila boljša s 3:0.

TOREK, 29. SEPTEMBRA

NEW YORK - Premier Miro Cerar je ob robu splošne razprave **GS ZN** sodeloval na vrhu o boju proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu ob robu skupščine. Šlo je za vrh koalicije proti **IS**. Sestal se je tudi s predsednikom Generalne skupščine Mogensom Lykketoftom. Zunanji minister Karl Erjavec pa se je ločeno srečal z ruskim in iranskim zunanjim ministrom, Sergejem Lavrovom in Džavadom Zarifom. Potrdili so dobre dvostranske odnose in govorili o perečih mednarodnih vprašanjih.

LJUBLJANA - Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc je ob izteku enega leta delovanja vlade delo ministrstva v preteklem letu ocenila kot zelo dobro. Po njenih besedah je ministrstvo v tem letu naredilo toliko kot prej v celem mandatu ali pa še dlje. Med največje dosežke uvršča krepitev zdravstvenega proračuna, pripravo resolucije in analize zdravstva, na podlagi katerih bodo celovito urejali zdravstveni sistem.

NOVO MESTO - Iz novomeškega Revoza so sporočili, da bodo obseg dnevne proizvodnje znižali za približno desetino, temu pa bo sledilo tudi zmanjšanje števila predvsem agencijskih delavcev za približno 150. Za ukrep so se odločili, ker naročila za nova modela renault twingo in smart forfour niso na pričakovani ravni.

LJUBLJANA - **DZ** je sprejel novelo zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, ki odpravlja nekatere pomanjkljivosti upravnega in prekrškovnega varstva glede dejanj nelojalne konkurence. Obe vrsti varstva se bosta ukinili in podjetja bodo spore zaradi dejanj nelojalne konkurence reševala v civilnem postopku pred sodišči.

BOHINJ - Avstralski poslovnež slovenskih korenin Anthony Tomažin je s **KD Kapitalom** podpisal pogodbo za odkup 51-odstotnega lastniškega deleža v Žičnicah Vogel. Na Voglu, kjer so zabeležili rekordno poletno sezono, od novega večinskega lastnika pričakujejo, da bo pomagal pri uresničitvi širokega nabora načrtovanih investicij.

LJUBLJANA - V Ljubljani je vrata odprl 15. festival za tretje življenjsko obdobje, ki se je v treh dneh dogajanja osredotočil na vseživljenjsko učenje. Ministrica za delo Anja Kopač Mrak je na odprtju izpostavila potrebo po družbenem ravnotežju, ki bo sprejemljivo za starejšo, srednjo in tudi mlajšo generacijo. Napovedala je, da bo do konca leta nared bela knjiga pokojninske reforme.

SREDA, 30. SEPTEMBRA

LJUBLJANA - Statistični urad je objavil, da je javnofinančni primanjkljaj v prvi polovici leta dosegel 723 milijonov evrov oz. 3,8 odstotka **BDP**, potem ko se je lani v istem obdobju ustavil pri 807 milijonih evrov oz. 4,4 odstotka **BDP**. Javni dolg je bil v tem času pri skoraj 30,6 milijarde evrov oz. 80,8 odstotka **BDP**, kar je enako stanju ob koncu leta 2014. Slovenija je sicer septembra na letni ravni zabeležila 0,6-odstotno deflacijo, na mesečni pa 0,1-odstotno. Na gibanje cen so vplivali predvsem cenejši naftni derivati. Statistiki so objavili tudi, da so v turističnih objektih v Sloveniji avgusta zabeležili za 12,9 odstotka več prihodov turistov in za 8,6 odstotka več prenočitev.

ŽENEVA - Slovenija je na najnovejši lestvici konkurenčnosti Svetovnega gospodarskega foruma pridobila 11 mest in se med 140 državami uvrstila na 59. mesto. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek je dejal, da bodo za večjo konkurenčnost slovenskega gospodarstva ključni predvsem ukrepi na področju administrativnih ovir, stroškov dela in delovne zakonodaje.

NEW YORK - Premier Miro Cerar se je na sedežu **ZN** udeležil srečanja v okviru priprav na sklic prvega svetovnega humanitarnega vrha maja 2016 v Istanbulu. Sodeloval je tudi na pogovoru o begunski krizi v Evropi pri generalnem sekretarju **ZN** Ban Ki Moonu in predlagal skupno promocijo zakonitih migracij in mobilnosti ter odločen spopad z nezakonitimi migracijami in trgovino z ljudmi. Zunanji minister Karl Erjavec pa se je udeležil posebnega zasedanja **VS ZN** o krizi v Siriji na ministrski ravni, v središču katerega je bilo letalsko posredovanje Rusije v Siriji in boj proti **IS**. Udeležil se je tudi slovesnosti ob dvigu palestinske zastave pred sedežem **ZN**.

LJUBLJANA - Na ustavnem sodišču so zatrdili, da ustavni sodniki odločitve o dopustnosti referendumu o noveli zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih še niso sprejeli. Dnevnik je sicer pred tem neuradno poročal, da naj bi s tesno večino referendum dovolilo.

LJUBLJANA - Predstavniki vlade in občin so se po še enih pogajanjih o financiranju občin, ki sta se ga udeležila tudi finančni minister Dušan Mramor in gospodarski minister Zdravko Počivalšek, razšli brez dogovora. Dogovorili so se, da se ponovno srečajo v petek. Vladni predlog za 522 evrov povprečnine je za skupnost in združenje občin nesprejemljiv, kot opozarjajo, bi bili tako v še slabšem položaju kot letos.

LJUBLJANA - Okrožno sodišče v Ljubljani je znova podaljšalo pripor zdravniku Ivanu Radanu, ki je med drugim osumljen sedmih umorov bolnikov, so potrdili na tožilstvu. Pripor so mu podaljšali za šest tednov, je pojasnil Radanov odvetnik Milan Krstić. Radan je sicer v priporu od 18. 5.

ČETRTEK, 1. OKTOBRA

LJUBLJANA - Finančno ministrstvo je po pregledu podatkov o plačah na **DUTB** podvomilo v skladnost nekaterih izplačil, npr. potnih stroškov, s politiko prejemkov, zato je od **DUTB** zahtevalo dodatna pojasnila. Predsednik upravnega odbora **DUTB** Lars Nyberg je sicer zatrdil, da so vodilni vseskozi prejemali plače skladno z obstoječimi politikami in pogodbami. Po uveljavitvi nove politike prejemkov so marca z aneksom znižali tudi plačo glavnega izvršnega direktorja Torbjörna Manssona, nagrado pa da so mu izplačali za nazaj.

NEW YORK - Premier Miro Cerar je v govoru na 70. zasedanju Generalne skupščine **ZN** posebej poudaril pomen spoštovanja človekovih pravic in pozval stalne članice **VS ZN**, naj v skladu z mandatom sodelujejo pri ohranjanju mednarodnega miru in varnosti. Izpostavil je, da sedanja velika humanitarna kriza potrebuje odločen in takojšen odziv mednarodne skupnosti. Obisk v New Yorku je Cerar sklenil s pogovorom z generalnim sekretarjem **ZN** Ban Ki Moonom. Govorila sta o razvoju dogodkov na Zahodnem Balkanu, vključno z begunsko krizo beguncev. Ban je poudaril potrebo po enotnem evropskem odgovoru na krizo ter ponovno potrdil podporo **ZN** pri soočanju z izzivi, povezani z njo.

LJUBLJANA - Upravno sodišče je odpravilo ugotovitve protikorupcijske komisije (**KPK**) v zadevi Škrlec. **KPK** je aprila ugotovila, da sta generalni državni tožilec Zvonko Fišer in takratni pravosodni minister Aleš Zalar pri imenovanju Boštjana Škrleca za generalnega direktorja vrhovnega državnega tožilstva ravnala koruptivno. Upravno sodišče pa je po pritožbi obeh ugotovilo, da je **KPK** Fišerju kršil ustavna določila o enakem varstvu pravic, Zalarju pa poleg tega tudi ustavna določila o pravici do osebnega dostojanstva in varnosti. Na **KPK** so napovedali pritožbo na vrhovno sodišče.

CELJE - Rimske terme v stečaju morajo državi vrniti 3,5 milijona evrov evropskih sredstev, ki so si jih pridobile s poslovno goljufijo, je ponovno odločilo celjsko okrožno sodišče. Finančna uprava **RS** pa je ta denar že pobrala iz kupnine, ki je v stečajno maso Rimskih term prišla z lansko prodajo kompleksa poslovnežu Valeriju Arakelovu.

LJUBLJANA - Komisija **DZ** za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti je obravnavala letno poročilo varuha človekovih pravic za lani. Člani komisije so opozorili predvsem na kršitve v sodstvu in nerešeno romsko problematiko. Ob tem so sprejeli tudi opozicijski predlog dodatnih priporočil s področja zdravstva.

LJUBLJANA - ZDA so med letoma 2005 in 2008 s pomočjo nemške obveščevalne službe **BND** in Deutsche Telekom prisluškovale vsem klicem iz Slovenije v Bruselj, Amsterdam in Rotterdam, kažejo dokumenti, ki jih je pridobila **POP TV**. Gre za strogo zaupno operacijo Eikonol, v kateri so Američani testirali, koliko podatkov civilnega prebivalstva lahko zajamejo in kaj lahko iz njih ugotovijo.

Osnovni podatki

Čas objave: 2.10.2015 10:50

Kategorija: Pregledi dogodkov

Ključne besede: **PREGLED, SLOVENIJA, TEDEN**

Avtor: tep/bst

Godbe se predstavljajo

RADIO ŠTAJERSKI VAL, 02. 10. 2015, **NOVICE**, 18:00

SNEŽANA PREBIL (voditeljica): V Šmarju pri Jelšah bo jutri prireditev Godbe se predstavljajo. Nastopilo bo 5 orkestrrov. Naštevva jih vodja šmarske izpostave **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** David Stupica.

DAVID STUPICA (vodja šmarske izpostave **JSKD**): Kot organizatorji Društvo godbenikov Šmarje pri Jelšah, iz Laškega prihaja vaška godba Vrh nad Laškim, Pihalni orkester Steklarne Rogaška, Pihalni orkester iz Celja in limena glazba Vetropack Straža iz sosednje republike Hrvaške.

PREBIL: Godbe bodo nastopili na različnih lokacijah. Nato se bodo predstavile še pred šmarskim kulturnim domom. Godbeniki bodo tako popestrili tradicionalno kmečko tržnico, ki je v Šmarju pri Jelšah vsako prvo soboto v mesecu.

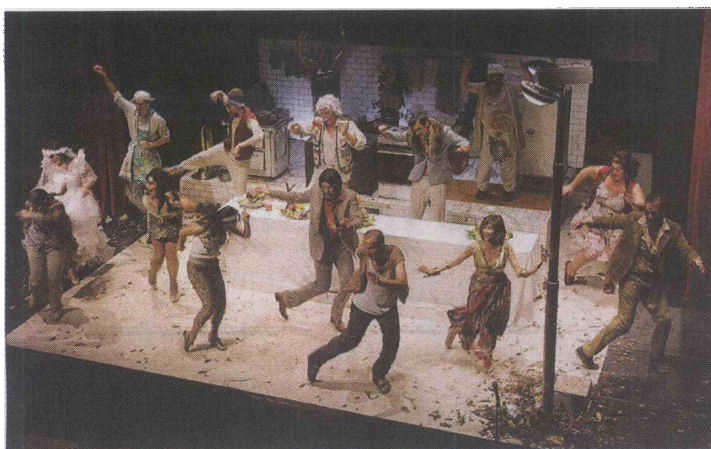
54. Linhartovo srečanje v Postojni

Posebno priznanje tudi števerjanskim igralcem

V soboto, 26. septembra 2015, se je v Postojni s svečano podelitvijo nagrad končalo 54. Linhartovo srečanje, festival ljubiteljskih gledaliških skupin Slovenije in zamejstva, ki ga ob podpori občine Postojna prireja Javni sklad RS za

groše B. Brechta. Tako posebno priznanje žirije je šlo tudi Dramski družini SKPD F. B. Sedej iz Števerjana za likovno celovitost predstave *Aulularia*. V utemeljitvi je zapisano: "Dramska Družina SKPD F. B. Sedej iz Števerjana je predstavila domiselno upri-

zoritev antičnega komedijskega besedila, Plautove *Aulularie*. Njihova predstava se izrazito odlikuje z dognanimi vizualnimi rešitvami, ki po eni strani natančno členijo odrski prostor, po drugi pa ponujajo celovito likovno podobo pred-

kuilturne dejavnosti. Nanj se je letos prijavilo 125 predstav, ki so nastopile na lokalni ravni, od teh se jih je 24 uvrstilo na regijsko raven. Selektorica in igralka Ana Ruter je izmed teh izbrala sedem predstav za finalni del, ki je bil od 24. do 26. septembra v Postojni. Med to sedmerico je bila tudi Plautova *Aulularia*, ki jo je v živahni balkanski preobleki uprizorila Dramska družina SKPD F. B. Sedej iz Števerjana, v režiji Franke Žerjale. Žerjal je ob sebi, poleg vseh drugih imenitnih sodelavcev, imel kot scenografko Jasmin Kovic, vedno polno novih idej za možne postavitvene različice. Žirija, ki so jo sestavljali igralka in večkratna Borštnikova nagrajenka Nataša Barbara Gračner, prevajalec in dramaturg Primož Vitez in režiser Predrag Tojmenović, je po ogledu teh predstav odločila, da prejme matička za najboljšo predstavo v celoti KUD "Zarja" Trnovlje - Celje za predstavo *Blazinec* Martina McDonagha v režiji Tomaža Krajnca. Uprizoritev je tako prepričala strokovno žirijo, da ji je podelila še matička za najboljšo režijo, pa tudi dva matička za igralski stvaritvi; prejela sta ju Nejc Jezernik za vlogo Michala in Žiga Medvešek za vlogo Ariela. Za vlogo Tupolskega je v isti predstavi bil deležen posebnega priznanja ali diplome žirije Živko Bešković za vlogo Tupolskega. Posebno priznanje je šlo še Mlajši gledališki skupini KPD Planina Sele iz avstrijske Koroške za glasbeno interpretacijo v uprizoritvi *Opera za tri*

stave, v kateri se iz prizora v prizor oblikujejo prepričljive in estetsko presežene gledališke slike. Števerjanska *Aulularia* je premišljeno dodelana likovna kompozicija". Vsi tisti, ki radi pobliže spremljamo ljubiteljsko gledališko pristnost in občudujemo nenehno rast in ustvarjalno zagnanost naših zamejskih gledaliških skupin, se veselimo s števerjanskimi igralci in z vsemi njihovimi sodelavci ter jim iskreno čestitamo za priznanje, ki je pomemben dosežek v življenju te naše gledališke skupine. Spomnimo naj, da je Dramska družina iz Števerjana na 52. Linhartovem srečanju 1. 2013 odnesla najvišjo nagrado za najboljšo predstavo v celoti in nagrado za režijo; takrat je na festivalu sodelovala s Campanilejevo kriminalko *Umor v vili Roung*. Tudi na letošnjem območnem Linhartovem srečanju Severne Primorske je *Aulularia* bila med nagrajenci, Ilaria Bergnach je namreč prejela priznanje za najboljšo žensko stransko vlogo; na 11. festivalu zamejskih amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah, v letošnjem juliju, je *Aulularia* pristala na drugem mestu v kategoriji odraslih skupin. Za ponovno priznanje v Postojni čestitamo števerjanskim gledališkim ustvarjalcem in njihovemu režiserju in jim želimo, da bi jim bilo tudi to za spodbudo na nadaljnji ustvarjalni poti, na kateri se jim trud in napor vselej obrestujeta. Iskrene čestitke!